

Teknik-fritid- och kulturnämnden

Plats och tid Ronnebysalen, kl. 09:00-11:05

Beslutande Ledamöter
Se särskild förteckning

Ersättare
Se särskild förteckning

Övriga närvarande Se särskild förteckning

Justerare Mikael Mårtensson (S)

Justeringens plats och tid Digitalt 2023-09-27

Underskrifter		Paragrafer	§§ 211-214
Sekreterare	Frida Berg		OJ
Ordförande	Per-Gunnar Johansson (M)		
Justerare	Mikael Mårtensson (S)		

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är omedelbart justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsinstans Teknik-fritid- och kulturnämnden

Sammanträdesdatum 2023-09-26

Datum då anslaget sätts upp 2023-09-27

Datum då anslaget tas ned 2023-10-19

Förvaringsplats för protokollet Ronneby, stadshuset, kommunledningsförvaltningen

Underskrift
Frida Berg, nämndsekreterare för teknik-, fritid-och kulturnämnden

Teknik-fritid- och kulturnämnden

Närvarolista

Beslutande

Ledamöter	Per-Gunnar Johansson (M), Ordförande Mikael Mårtensson (S), 2:e vice ordförande Lena Karstensson (M) Sten-Albert Olsson (SD) Tony Holgersson (SD) Robin Jonasson (KD) Anna Sundberg (S) Tommy Persson (S) Kranislav Miletic (S) Robin Bowin (V) §§ 214-236
Tjänstgörande ersättare	Robert Furlong (L) tjänstgör istället för Jesper Rehn (L) Jennie Fredriksson (C) tjänstgör istället för Eva-Britt Brunsmo (C) Thomas Svensson (SD) tjänstgör istället för Bengt Sven Åke Johansson (SD) Nils-Olov Olofsson (S) tjänstgör istället för Robin Bowin (V) §§ 211-213

Övriga närvarande

Ersättare	Helene Fogelberg (M) Nils-Olov Olofsson (S) §§ 214-236 Magnus Björk (S) Anna-Karin Wallgren (S)
Tjänstemän	Anna Hinseäng, förvaltningschef Patrick Sommersgaard, gata/parkchef Niklas Martinsson, verksamhetschef Elena Johansson, kostchef Anna-Lena Andersson, ekonom Sofie Andersson, utredare Frida Berg, nämndsekreterare

Övriga

Teknik-fritid- och kulturnämnden

Ärendelista

§ 211 Dnr 2023-000001 809	
Val av justerare	4
§ 212 Dnr 2023-000002 809	
Fastställande av dagordning	5
§ 213 Dnr 2023-000342 001	
Uppdrag organisationsöversyn mm	6
§ 214 Dnr 2023-000325 007	
Granskning av vaktmästarorgansiationen	20

Teknik-fritid- och kulturnämnden

§ 211

Dnr 2023-000001 809

Val av justerare

Sammanfattning

2:e vice ordförande Mikael Mårtensson (S) utses att jämte ordförande Per-Gunnar Johansson (M) justera dagens protokoll.

Bedömning

Justering sker digitalt.

Förslag till beslut

Teknik-, fritid och – kulturnämnden beslutar

1. 2:e vice ordförande Mikael Mårtensson (S) utses jämte ordföranden att justera dagens protokoll.
2. att det omedelbart justerade protokollet justeras 2023-10-26 genom digital signering.
3. att protokollet justeras digitalt 2023-10-03.

Beslut

Teknik-, fritid och – kulturnämnden beslutar

1. 2:e vice ordförande Mikael Mårtensson (S) utses jämte ordföranden att justera dagens protokoll.
2. att det omedelbart justerade protokollet justeras 2023-10-26 genom digital signering.
3. att protokollet justeras digitalt 2023-10-03

Exp:
Akten

Teknik-fritid- och kulturnämnden

§ 212

Dnr 2023-000002 809

Fastställande av dagordning

Sammanfattning

Ordförande Per-Gunnar Johansson (M) informerar om att det har tillkommit ett extra ärende till dagens sammanträde.

Beslut

Teknik-, fritid-och kulturnämnden fastställer dagordningen.

Exp:
Akten

Teknik-fritid- och kulturnämnden

§ 213

Dnr 2023-000342 001

Uppdrag organisationsöversyn mm

Sammanfattning

Särskilt uppdrag 2023

Kostenheten har som särskilt uppdrag under 2023 att minska ekologiska inköp till 25 % för att på så sätt minska livsmedelskostnaderna. Uppdraget har genomförts och målbilden kommer nås under året.

Konsekvens: Areal av uppodlad ekologisk mark minskar samt antalet ekologiska jordbruk minskar och går eventuellt i konkurs.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.2 SAMHÄLLSNYTTIG, CIRKULÄR OCH BIOBASERAD EKONOMI, Avsnitt: Hälsosamma material, som vi når genom att: Vi ökar andelen ekologiska livsmedel inom kommunens organisation.

Besparing genomförd: 3 591 tkr för att kompensera för ökande livsmedelskostnaden.

Bedömning

Förslag besparingar

Kostenheten kan minska sina kostnader men troligen med upplevda kvalitetsförsämringar som följd. Nedan följer en lista med åtgärder som minskar livsmedelskostnaderna med tillhörande konsekvensbeskrivning och aspekter som påverkar barnrättsperspektivet. Generellt kan sägas att där barnrättsperspektivet påverkas är det tveksamt om barnets rätt till utveckling tillgodoses eller att barnets bästa sätts i främsta rummet. Barn har möjlighet att uttrycka sin åsikt på skolornas matråd men beslut kan medföra att deras åsikter inte beaktas. Inga barn diskrimineras i förslagen. Redan genomförda beslut i Teknik-, fritid- och kulturnämnden ger halvårseffekt på beräknade besparingar under 2023.

Teknik-fritid- och kulturnämnden

1. Byt ut ekologiskt nötkött till konventionellt nötkött

Konsekvens: Ronneby kommun köper svenskt kött från Charkett i Karlskrona. Köttet styckas i Kalmar som har ett upptagningsområde i Blekinge och Småland. Kostenheten har sedan tidigare minskat sitt inköp av ekologiskt kött. Ekologisk nötfärs har bytts ut mot kycklingfärs eller blandfärs till de flesta färsrätter. I blandfärs är fläskfärsen inte ekologisk på grund av liten ekologisk grisproduktion i Sverige. Vi erbjuder inte längre animaliskt alternativ till fläskfri kost utan hänvisar till vegetarisk kost enligt tidigare politiskt beslut. Med nya rullande 8-veckors matsedlar, enligt beslut i Teknik-, fritid- och kulturnämnden, har användningen av nötkött minskat ytterligare. Nötkött används framför allt inom omsorgen. Besparing oklar efter Teknik-, fritid- och kulturnämndens beslut om rullande 8-veckors matsedel.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 2.1
HÅLLBARHETSPERSPEKTIV, avsnitt: Ekologisk hållbarhet.

Besparing: 57 tkr

2. Minska ekologiska inköp till mjölk, kaffe och bananer

Konsekvens: Ekologisk mjölk, kaffe och bananer är de produkter som positivt påverkar miljön och arbetarnas arbetsmiljö mest. Ekologisk mjölk är viktig för våra svenska bönders överlevnad. Försäljningen av ekologisk mjölk har gått ner i Sverige och idag säljs ekologisk mjölk som konventionell för att efterfrågan minskat. Ekologiska bönder förlorar därför pengar på sin produktion som har dyrare omkostnader än konventionell mjölkproduktion. Det är väl känt hur illa arbetarna påverkas av kemikalier på konventionella kaffefält och bananodlingar. Ekologiska odlingar förbättrar arbetsförhållandena avsevärt.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 2.1
HÅLLBARHETSPERSPEKTIV, avsnitt: Ekologisk hållbarhet samt 3.2 SAMHÄLLSNYTTIG, CIRKULÄR OCH BIOBASERAD EKONOMI, avsnitt: Hälsosamma material, som vi når genom att: Vi ökar andelen ekologiska livsmedel inom kommunens organisation.

Besparing: 625 tkr

Teknik-fritid- och kulturnämnden

3. Byta ut ekologiska mejeriprodukter mot konventionella

Konsekvens: Byte av ekologiska mejeriprodukter till konventionella påverkar inte gästernas smakupplevelse av måltiden. Då många mejeriprodukter upphandlats som ekologiska blir pris vid ny förfrågan på konventionella produkter inte alltid billigare, även om prisbilden är så i den privata handeln. Priset hos grossist bygger på ett högt ordinarie pris med avdrag för anbudsstöd från producent. Tilläggsprodukter under anbudstid genererar alltid ett högre pris än de skulle gjort vid en ny upphandling. Kostenheten köper de konventionella produkter som är billigare än ekologiska och vice versa. Därför serverar vi fortfarande ekologisk lättmjölk i skolor och förskolor men konventionell standardmjölk på omsorgsboenden.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då

Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 2.1

HÅLLBARHETSPERSPEKTIV, avsnitt: Ekologisk hållbarhet samt 3.2 SAMHÄLLSNYTTIG, CIRKULÄR OCH BIOBASERAD EKONOMI, avsnitt: Hälsosamma material, som vi når genom att: Vi ökar andelen ekologiska livsmedel inom kommunens organisation.

Förslag genomfört för att kompensera för ökade livsmedels-kostnader.

Besparing: 918 tkr

4. Ta bort drickmjölk i skolan och servera endast vatten till maten med undantag att servera mjölk vid soppmåltider

Konsekvens: Idag serveras vatten på förskolor till lunch. Mjölk serveras endast vid soppmåltider för att ge tillräckligt med energi och näring. Detta för att tidigt lära barnen en bra vana då de får i sig tillräckligt med mjölkprodukter till frukost, mellanmål samt hemma. Vatten serveras även för att barnen inte ska dricka sig mätta på mjölk innan dom börjar äta. Skolbarn får också i sig tillräckligt med mjölk- och mejeriprodukter vid frukost, mellanmål och middag och behöver inte dricka mjölk till lunchen. Åtgärden tillåter att lite mer fett,

t ex att mjölk med 3% fett används i matlagningen.

Förslaget följer Livsmedelsverkets rekommendationer.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.2 SAMHÄLLSNYTTIG, CIRKULÄR OCH BIOBASERAD EKONOMI, avsnitt: Hälsosamma material, som vi når genom att: Vi ökar andelen ekologiska livsmedel inom kommunens organisation samt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA

Teknik-fritid- och kulturnämnden

VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Besparing: 1 394 tkr

5. Minska salladsbuffén i skolor till 5 komponenter

Konsekvens: Grönsaker och frukt innehåller mycket vitaminer, mineraler och andra nyttigheter. Barn som äter mycket grönsaker och frukt behåller ofta dessa goda vanor i vuxen ålder. Bönor, ärtor och linser är rika på proteiner, B-vitaminer och järn – ett hållbart alternativ till kött. Därför är det bra om barn tidigt får lära sig att tycka om rätter med baljväxter. Baljväxter är idag ett stående inslag på skolornas salladsbuffé. Eleverna äter inte rekommenderad dagsmängd grönsaker och frukt idag. Minskar utbudet kommer även elevernas dagliga intag att minska. Livsmedelsverket rekommenderar att skolans salladsbuffé bör bestå av minst fem olika komponenter varje dag varav minst tre grova grönsaker, minst en baljväxt och minst en salladsgrönsak eller frukt.

Förslaget följer Livsmedelsverkets rekommendation.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Förslag genomfört för att kompensera för ökade livsmedels-kostnader

Besparing: 839 tkr

Teknik-fritid- och kulturnämnden

6. Ta bort salladsbuffén i skolan och servera endast en volymsallad typ pizzasallad, olika vitkålssallader, rivna morötter eller andra billiga blandade sallader

Konsekvens: Grönsaker och frukt innehåller mycket vitaminer, mineraler och andra nyttigheter. Barn som äter mycket grönsaker och frukt behåller ofta dessa goda vanor i vuxen ålder. Bönor, ärtor och linser är rika på proteiner, B-vitaminer och järn – ett hållbart alternativ till kött. Därför är det bra om barn tidigt får lära sig att tycka om rätter med baljväxter. Baljväxter är idag ett stående inslag på skolornas salladsbuffé. Eleverna äter inte rekommenderad dagsmängd grönsaker och frukt idag. Minskar utbudet ytterligare kommer även elevernas dagliga intag att minska. Livsmedelsverket rekommenderar att skolans salladsbuffé bör bestå av minst fem olika komponenter varje dag varav minst tre grova grönsaker, minst en baljväxt och minst en salladsgrönsak eller frukt.

Förslaget följer inte Livsmedelsverkets rekommendationer. Kostpolicyn hänvisar till Livsmedelsverkets rekommendationer och behöver justeras.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Besparing: 1 483 tkr

7. Minska eller ta bort servering av frukt o grönt till frukost och/eller mellanmål i förskola och skola

Konsekvens: Grönsaker och frukt innehåller mycket vitaminer, mineraler och andra nyttigheter. Barn som äter mycket grönsaker och frukt behåller ofta dessa goda vanor i vuxen ålder och bör därför få grönsaker eller frukt till varje måltid. Barn/elever äter inte rekommenderad mängd grönsaker och frukt idag. Vid minskat eller inget utbud alls av grönsaker och frukt vid frukost och mellanmål minskar barnens/elevernas totala dagsintag av grönsaker och frukt.

Förslaget följer inte Livsmedelsverkets rekommendationer. Kost-policyn hänvisar till Livsmedelsverkets rekommendationer och behöver justeras.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-12 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH

Teknik-fritid- och kulturnämnden

JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Besparing: 812 tkr

8. Sluta servera ägg med varm choklad till frukost i förskolan och skolan

Konsekvens: Livsmedelsverket rekommenderar att vi begränsar mängden chark såsom skinka eller korv. Ägg är ett bra alternativ till chark. Ägg är idag ett dyrt livsmedel. Servering av ägg varierar mellan köken med ett halvt ägg per person varje vecka eller ett ägg per person varannan vecka.

Förslaget följer inte Livsmedelsverkets rekommendationer. Kostpolicyn hänvisar till Livsmedelsverkets rekommendationer och behöver justeras.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-12 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Besparing: 347 tkr

9. Byta till Bregott i portionsförpackning på vissa skolor då större förpackningar medför stort svinn

Konsekvens: Portionsförpackat Bregott är dyrare och har större klimatpåverkan än större förpackningar. Efter analys av varje enskild skolas förbrukning ser vi att byte till portionsförpackningar inte ger någon besparing.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 6-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Besparing: Blir ingen besparing

Teknik-fritid- och kulturnämnden

10. Ändra politiskt beslutet om att servera smör/Bregott i skola och förskola och börja servera margarin.

Konsekvens: Kostenheten serverar Bregott i förskolor och skolor till följd av ett tidigare beslut i Kommunfullmäktige. Bregott har ökat kraftigt i pris de senaste åren. För att minska livsmedelskostnaderna och följa kostenhetens särskilda uppdrag om 25% ekologiska inköp under 2023 har kostenheten bytt ut ekologiskt Bregott till konventionellt.

Bregott innehåller mättade fetter (smörbaserade) som är mindre nyttiga än margarinets fleromättade fetter (växtbaserade). Fleromättade fetter är livsnödvändiga och eftersom kroppen inte kan tillverka dem själv måste vi få i oss dem via maten. Dessa fetter behövs bland annat för hjärnans utveckling. Forskning visar också att ett byte från mättat fett till fleromättat fett i maten bidrar till att minska risken för hjärt- och kärlsjukdomar senare i livet. De flesta barn i Sverige får i sig för lite fleromättat fett men mer mättat fett än rekommenderat. I Livsmedelsverkets generella kostråd rekommenderas att man byter ut smörbaserade matfetter mot växtbaserade oljor och matfetter. Det går att få till en bra helhet med smörbaserat matfett men då måste man minska mängden feta chark och mejeriprodukter och öka mängden fisk och rapsolja. Kostenheten serverar redan lättprodukter såsom lättmjölk, lättfil, lättoghurt och lättcrème fraiche, vi använder rapsolja vid matlagning och serverar sällan charkprodukter. Tidigare serverades fisk oftare i förskolor och skolor vilket var kostnadsdrivande och medförde klagomål om för många fiskserveringar från elever på matråd.

Förslaget följer Livsmedelsverkets rekommendationer.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation

Besparing: 421 tkr

11. Minska antalet serveringar av fisk

Konsekvens: Fisk har ökat kraftigt i pris samtidigt som tillgången är begränsad. Idag serveras fisk en gång i veckan till förskola och skola, en till två gånger i veckan till ordinärt boende och tre gånger per vecka till särskilt boende.

Fisk är nyttig mat - rik på vitaminer och mineraler. Fet fisk som sill, lax och makrill innehåller det särskilda omega-3-fett (DHA) som de flesta behöver äta mer av. Därför är det bra om barn äter fisk ofta, gärna två till tre gånger i veckan med en variation mellan feta och magra sorter och helst miljömärkt.

Teknik-fritid- och kulturnämnden

Barn/elever tycker inte om sill och makrill och lax är för dyrt för att servera till förskolor och skolor. Således får barn/elever inte i sig fet fisk. Fisk borde serveras oftare i skola och förskola för att kompensera för servering av smörbaserade bordsfettet Bregott.

Förslaget följer inte Livsmedelsverkets rekommendationer. Kostpolicyn hänvisar till Livsmedelsverkets rekommendationer och kan behöva justeras.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Besparing: 85 tkr

12. Dryga ut köttfärs

Konsekvens: Kostenheten använder redan recept där köttfärs är utdrygat med sojafärs, grönsaksfärs, bönfärs eller linser beroende på maträtt och gästkategori. De flesta aktiva personer äter idag för mycket protein och mår bra av att byta animaliskt protein mot vegetariskt. Dock har kroppen svårare att ta upp och tillgodogöra sig vegetariskt protein.

Personer över 65 år behöver mer protein än personer under 65 år. Proteinet behövs för att bevara muskelmassa, för immunförsvaret, sårhäkning och rehabilitering. Om energiintaget är för lågt använder kroppen proteinet som bränsle och individer med undernäring kan behöva ännu högre proteinintag. På grund av proteinets viktiga egenskaper hos åldersrika drygas inte köttfärs ut till dessa gäster.

Förslaget följer Livsmedelsverkets rekommendationer för barn och unga.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Förslag delvis genomfört som en konsekvens av punkt 17

Besparing: 335 tkr

Teknik-fritid- och kulturnämnden

13. Ta bort desserten för omsorgstagarna

Konsekvens: Desserten tillför både energi och näring. Beroende på typ av dessert tillför den mer protein, fett och kolhydrater till måltiden. Det är viktigt att äldre äter många små måltider och desserten är en liten, trevlig och söt avslutning på lunchen som dom flesta orkar äta efter huvudrätten. Många av våra åldersrika är vana sen uppväxten att få något sött såsom soppa eller kräm efter huvudmåltiden. Några omsorgstagare klagat dock på dessertsoppor och krämer som serveras och önskar mer arbetade desserter. Soppor och krämer serveras 4 gånger per vecka för att hålla nere livsmedelskostnaden. En kaddessert serveras till soppmåltiden och på helgen serveras finare desserter för att uppmärksamma att det är helg. Flera kommuner serverar ingen dessert alls eller endast på helger.

Förslaget innebär att kostpolicyn behöver justeras.

Besparing: 661 tkr

14. Servera dessert endast 3 gånger per vecka: vid soppa för att stärka upp måltiden med energi och näring, kräm på lördagar och finare dessert på söndagar.

Konsekvens: Desserten tillför både energi och näring. Beroende på typ av dessert tillför den mer protein, fett och kolhydrater till måltiden. Det är viktigt att äldre äter många små måltider och desserten är en liten, trevlig och söt avslutning på lunchen som dom flesta orkar äta efter huvudrätten. Många av våra åldersrika är vana sen uppväxten att få något sött såsom soppa eller kräm efter huvudmåltiden. Några omsorgstagare klagat dock på dessertsoppor och krämer som serveras och önskar mer arbetade desserter. Flera kommuner serverar ingen dessert alls eller endast på helger.

Förslaget innebär att kostpolicyn behöver justeras.

Besparing: 378 tkr

Teknik-fritid- och kulturnämnden

15. Ändra politiskt beslutet att en animalisk rätt ska serveras varje dag i skolor och tillåt vegetariska dagar.

Konsekvens: Livsmedelsverket förespråkar mer grönt och frukt. Grönsaker och frukt innehåller mycket vitaminer, mineraler och andra nyttigheter. Barn som äter mycket grönsaker och frukt behåller ofta dessa goda vanor i vuxen ålder. Bönor, ärtor och linser är rika på proteiner, B-vitaminer och järn – ett miljösamt alternativ till kött. Därför är det bra om barn och ungdomar tidigt får lära sig att tycka om rätter med baljväxter. I Livsmedelsverket generella råd står att både barn och vuxna bör begränsa mängden tillagat rött kött och chark till högst 500 gram per vecka. Med rött kött menas kött från nöt, gris, lamm, ren och vilt. Flera av våra ungdomar äter den veckomängden kött under skoldagarna. Ett sätt att hålla nere mängden rött kött och chark är att servera mer vegetariskt, ägg, fisk och fågel.

Fisk serveras idag en gång per vecka, har blivit en dyr råvara som eleverna inte vill äta oftare. Kyckling serveras en gång per vecka och är en dyr råvara. Vegetariska rätter äts nästan uteslutande av de elever som är vegetarianer eller inte äter kött såsom t ex fläsk. Vegetariska rätter kritiserar mycket och eleverna tror inte att de innehåller protein eller tycker inte om vegetariska proteinkällor såsom t ex soja, bönor och linser.

Vegetariska rätter har billigare råvaror men kroppen har svårare att ta upp och tillgodogöra sig vegetariskt protein, eleverna får mindre mat i magen och svinnet ökar markant.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 2.1 HÅLLBARHETSPERSPEKTIV, avsnitt: Ekologisk hållbarhet, 3.2 SAMHÄLLSNYTTIG, CIRKULÄR OCH BIOBASERAD EKONOMI, avsnitt: Hälsosamma material, som vi når genom att: Vi ökar andelen ekologiska livsmedel inom kommunens organisation, 3.3 LIVSKRAFTIG NATUR OCH HÅLLBARA LIVSMILJÖER, avsnitt: Klimat och energi, som vi når genom att: Vi minskar våra klimatutsläpp och 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Förslaget följer Livsmedelsverkets rekommendationer.

Besparing: 170 tkr

Teknik-fritid- och kulturnämnden

16. Byt ut dyra maträtter mot billigare

Konsekvens: Teknik-, fritid- och kulturnämnden har beslutat om rullande matsedlar på 6-8 veckor. Matsedlarna är driftsatta och har planerats med billigare rätter. De mest populära maträtterna har valts till både omsorg och förskola/skola utifrån måltidsombudsmöten och matråd.

Omsorgens matsedel bygger på gedigen husmanskost passande våra åldersrika gäster men kommer justeras vid högtider, lägga till någon vilträtt under hösten och behålla servering av egenhändigt rullade kroppkakor två gånger per år. Förskola/skolans matsedel består av modernare husmanskost med lite kulturella inslag. Vissa högtider kommer fortsatt att uppmärksammas. Skolmatsedeln kommer användas som alternativrätt i omsorgen när det passar för äldre som vill ha lite modernare maträtter. Vi tror inte gästerna kommer uppleva att rätterna upprepar sig då dom bara serveras en gång under 8 veckor.

Barnrättsperspektivet: Alla barn 6-18 år har getts möjlighet att uttrycka sin åsikt genom matråd och deras åsikter har beaktats i planeringen av 6-8 veckors rullande matsedel.

Förslag genomfört som konsekvens av punkt 17

Besparing: 368 tkr

17. Skriv rullande matsedlar om 6 veckor till förskola samt 8 veckor för skola och omsorg.

Konsekvens: Teknik-, fritid- och kulturnämnden har beslutat om rullande matsedlar på 6-8 veckor. Matsedlarna är driftsatta och har planerats med billigare rätter.

Populära maträtterna har valts till förskola och skola efter önskemål på matråd. Matsedel består av modernare husmanskost med lite kulturella inslag. Vissa högtider kommer fortsatt att uppmärksammas. Matråd kommer fortsätta att hållas på varje skola en gång per termin och någon gång per år ser kostenheten om matsedeln behöver justeras.

Omsorgens matsedel bygger på gedigen husmanskost passande våra åldersrika gäster och deras önskemål från måltidsombudsmöten. Vi kommer justera matsedeln vid högtider, lägga till någon vilträtt under hösten och behålla servering av egenhändigt rullade kroppkakor två gånger per år. Skolmatsedeln kommer användas som alternativrätt i omsorgen när det passar för äldre som vill ha lite modernare maträtter.

Vi tror inte gästerna kommer uppleva att rätterna upprepar sig då dom bara serveras en gång under 6-8 veckor. Matsedlarna kan budgeteras för hela året och livsmedelskostnadens utfall är känt i budgetarbetet.

Teknik-fritid- och kulturnämnden

Förslaget innebär eventuellt att kostpolicyn behöver justeras.

Barnrättsperspektivet: Alla barn 6-18 år har getts möjlighet att uttrycka sin åsikt och deras åsikter har beaktats i planeringen av 8 veckors rullande matsedel.

Förslag genomfört för att kompensera för ökade livsmedels-kostnader

Besparing: 2 157 tkr

18. Ta bort temadagar/temaveckor.

Konsekvens: Temadagar och temaveckor har en tendens att kosta mer än ordinarie matsedel men uppskattas mycket av eleverna och önskemål om dessa framförs på matråd i skolorna. Då Teknik-, fritid- och kulturnämnden har beslutat om rullande matsedlar på 6-8 veckor kommer inte temadagar/temaveckor att förekomma framöver. Matsedlarna är driftsatta och har planerats med billigare rätter. Populära maträtterna har valts till förskola och skola efter önskemål på matråd. Matsedel består av modernare husmanskost med lite kulturella inslag. Matråd kommer fortsätta att hållas på varje förskola och skola en gång per termin och någon gång per år ser kostenheten om matsedeln behöver justeras och byta ut någon rätt. Vissa högtider kommer fortsatt att uppmärksammas. Vi tror inte gästerna kommer uppleva att rätterna upprepar sig då dom bara serveras en gång under 6-8 veckor. Matsedlarna kan budgeteras för hela året och livsmedelskostnadens utfall är känt i budgetarbetet.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Förslag genomfört som konsekvens av punkt 17

Besparing: 160 tkr

19. Begränsa vilka maträtter som tillbehör ska serveras till.

Konsekvens: Eleverna vill t ex gärna ha ketchup till många maträtter. Detta har begränsats i och med att 8-veckors matsedel införts. Minskad servering av tillbehör kommer nog väcka missnöje hos gästerna.

Omsorgstagarna önskar lingonsylt, äppelmos eller inlagd gurka till nästan alla maträtter. Tillbehören har en viktig uppgift att stimulera åldersrika till att

Teknik-fritid- och kulturnämnden

äta. Att begränsa tillbehören i omsorgen kan medföra minskat matintag och i förlängningen undernäring.

Barnrättsperspektiv: Alla barn 0-18 år i kommunen påverkas då Hållbarhetsstrategin frångås i utgångspunkt 3.4 JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA VILLKOR, avsnitt: Delaktighet och inflytande, som vi når genom att: Vi ökar barns och ungas inflytande i frågor som berör dem genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

Besparing: 100 tkr

20. Begränsa beställningar till omsorgsavdelningar.

Konsekvens: Vissa omsorgsavdelningar har beställt mer varor/livsmedel till än vad kostenhetens personal uppskattar vara möjligt för omsorgstagarna att förtära. Beställningar har begränsats till en rimlig mängd, utan att snåla på maten till omsorgstagarna.

Förslag genomfört för att kompensera för ökade livsmedels-kostnader

Besparing: 198 tkr

Förslag till beslut

Teknik-, Fritid- och Kulturnämnden beslutar att ovanstående konsekvensbeskrivning ska lämnas som remissyttrande till Kommunstyrelsen samt att ärendet direktjusteras.

Deltar i debatten

I debatten deltar Tommy Persson (S), Mikael Mårtensson (S), Jennie Fredriksson (C), Sten-Albert Olsson (SD) och Anna-Karin Wallgren (S).

Propositionsordning

Ordförande Per-Gunnar Johansson (M) konstaterar att det föreligger ett förslag till beslut och det är tjänsteförslaget. Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att nämnden bifaller detsamma.

Teknik-fritid- och kulturnämnden

Beslut

Teknik-, fritid- och kulturnämnden beslutar att ovanstående konsekvensbeskrivning ska lämnas som remissyttrande till Kommunstyrelsen samt att ärendet direktjusteras.

Exp:

Kommunstyrelsen
Elena Johansson, kostchef
Akten

Teknik-fritid- och kulturnämnden

§ 214

Dnr 2023-000325 007

Granskning av vaktmästarorganisationen

Sammanfattning

E&Y har genomfört granskning av kommunens vaktmästarorganisation. Nämnden har till den 30/9 på sig att lämna yttrande med de åtgärder som nämnden avser vidta

Bedömning

Tillägg 230908:

Förvaltningen har lämnat förslag till yttrande till kommunens revision. Yttrandet ligger med som underlag. Slut tillägg.

Revisionen har via E&Y genomfört en granskning av kommunens vaktmästarorganisation.

Bedömningen är nämnden inte har tydliggjorda målsättningar och identifierade nyttor med den omorganisation som gjorts av vaktmästarorganisationen. Det finns också brister i dialogen mellan vaktmästarorganisationen och de beställande förvaltningarna.

Nämnden ombeds att yttra sig över bifogad granskningsrapport och redovisa vilka åtgärder nämnden avser vidta med anledning av de rekommendationer som lämnas.

Nämnden fick föredragning på nämndens möte i juni om resultatet av granskningen.

Yttrandet ska vara revisionen tillhanda senast 30/9 2023. Ärendet kommer att beslutas på nämndens möte i september.

Förslag till beslut

Teknik-, Fritid- och Kulturnämnden beslutar att anta yttrandet från förvaltningen som sitt eget och sända det till kommunens revisorer samt att ärendet direktjusteras.

Teknik-fritid- och kulturnämnden

Deltar i debatten

I debatten deltar Tommy Persson (S) och Tony Holgersson (SD).

Propositionsordning

Ordförande Per-Gunnar Johansson (M) konstaterar att det föreligger ett förslag till beslut och det är tjänsteförslaget. Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att nämnden bifaller detsamma.

Beslut

Teknik-, fritid- och kulturnämnden beslutar att anta yttrandet från förvaltningen som sitt eget och sända det till kommunens revisorer samt att ärendet direktjusteras.

Exp:

Kommunstyrelsen
Anna Hinseäng, förvaltningschef
JanAnders Palmkvist, revisor
Jan Demerud, revisor
Akten